

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 157/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. Z. M., B., zastúpenej advokátkou JUDr. D. Š., B., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Co 224/2009 a Krajskej prokuratúry v B. v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 255/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. Z. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2010 doručená sťažnosť Mgr. Z. M., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. D. Š., B., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn.

13 Co 224/2009 a Krajskej prokuratúry v B. (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 255/09.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka 24. júla 2009 doručila Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) návrh na nariadenie predbežného opatrenia pred začatím súdneho konania proti odporkyňi – B., s. r. o., B. (obchodnej spoločnosti, kde jediným spoločníkom je Mesto B.), ako výlučnej vlastníčke nehnuteľnosti. Vo svojom návrhu poukázala na skutočnosť, že pokiaľ odporkyňa zriadi záložné právo k bytu, ktorý sťažovateľka užíva, táto nebude môcť voči odporkyňi uplatniť svoje predkupné právo v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“), čím sa dlhodobo ocitne v stave právnej neistoty.

Okresný súd o návrhu sťažovateľky rozhodol uznesením č. k. 17 C 127/2009-22 z 5. augusta 2009 takto:

„Súd zakazuje odporcovi nakladať s nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v katastrálnom území B. zapísanou na Správe katastra B. na LV č. 7662 ako byt č. 21 na 4. poschodí, vo vchode č. 81 v obytnom dome súpis. č. 388 postavenom na parc. č. KN C 382/7 na ulici H. v B., podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach obytného domu súpis. č. 388 postaveného na parcele č. KN C 382/7 vo veľkosti 5233/198532 k celku, spoluvlastnícky podiel k pozemku parc. č. KN C 382/7 zastavané plochy a nádvoria o výmere 375 m² vo veľkosti 5233/198532 k celku a to zaťažiť záložným právom až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Súd návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia nakladať s vyššie uvedenou nehnuteľnosťou tak, že odporcovi ju zakazuje predať a darovať zamietá.

Súd ukladá navrhovateľke povinnosť, aby do 30 dní od doručenia tohto uznesenia podala návrh na tunajší súd na začatie konania vo veci samej.“

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podala odporkyňa odvolanie, v ktorom uznala, že je obchodnou spoločnosťou s účasťou obce, avšak napriek tomu sa na ňu nevzťahuje povinnosť previesť do vlastníctva nájomcu byt za regulovanú cenu podľa

§ 18 ods. 1 až 4 zákona o vlastníctve bytov, pretože podľa jej názoru byt, ktorý užíva sťažovateľka, nadobudla v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zákona o vlastníctve bytov.

O podanom odvolaní rozhodol krajský súd uznesením č. k. 13 Co 224/2009-52 z 21. septembra 2009 takto:

«Krajský súd uznesenie okresného súdu v časti, v ktorej nariadil predbežné opatrenie a v ktorej uložil navrhovateľke podať do 30 dní žalobu „na začatie konania vo veci samej“, mení tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia v tejto časti zamietá.

V časti, v ktorej návrh zamietol, zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Navrhovateľka je povinná nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania v sume 141,20 Eura a to na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. T. Č... do 15 dní.»

Podaním z 2. novembra 2009 sťažovateľka podľa § 243e Občianskeho súdneho poriadku podala Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniu krajského súdu č. k. 13 Co 224/2009-52 z 21. septembra 2009, ktorý podrobne odôvodnila.

Krajská prokuratúra oznámením č. k. Kc 255/09-10 z 15. januára 2010 uvedený podnet odložila z dôvodu, že „nebolo zistené porušenie zákona spôsobom, ktorý predpokladá ust. § 243e a nasl. O. s. p.“.

Sťažovateľka je toho názoru, že uvedeným postupom krajského súdu a krajskej prokuratúry bolo porušené jej „základné právo upravené čl. 46 ústavy“, a preto žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie označeného práva a aby jej priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 320 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 245,70 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka napriek tomu, že je zastúpená kvalifikovanou právnou zástupkyňou, sa nevysporiadala s identifikáciou základného práva a slobody, ktorých porušenie namieta, pretože neoznačila presne článok a odsek ústavy obsahujúci konkrétne základné právo.

Ústavný súd sa pri prerokovaní sťažnosti v prvom rade vysporiadal s nedostatočným označením základného práva v sťažnosti a v samotnom jej petite, ktorého porušenie sa namieta, kde ho sťažovateľka bližšie nešpecifikovala, pričom vychádzajúc z obsahu celej sťažnosti ustálil, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

1. Tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie základného práva postupom krajského súdu v konaní o nariadenie predbežného opatrenia vedenom pod sp. zn. 13 Co 224/2009, ústavný súd odmietol pre oneskorenosť.

Ústavný súd zistil, že 8. októbra 2009 nadobudlo právoplatnosť uznesenie okresného súdu č. k. 17 C 127/2009-22 z 5. augusta 2009 v spojení s napádaným uznesením krajského súdu č. k. 13 Co 224/2009-52 z 21. septembra 2009.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Nedodržanie tejto lehoty je dôvodom odmietnutia sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 23. marca 2010.

Z uvedeného vyplýva, že lehota ustanovená pre tento druh konania pred ústavným súdom sťažovateľke bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, ako podala túto sťažnosť, preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako podanú oneskorene.

2. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka namietala porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy oznámením krajskej prokuratúry č. k. Kc 255/09-10 z 15. januára 2010 o odložení jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniu krajského súdu č. k. 13 Co 224/2009-52 z 21. septembra 2009.

Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, využitie ktorého ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľky, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, II. ÚS 14/04, I. ÚS 7/04, II. ÚS 407/06).

Vychádzajúc z uvedenej judikatúry ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti uvedenému uzneseniu krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľky, keďže platná zákonná úprava nezakladá sťažovateľke právo (právny nárok) na vyhovenie jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu (sťažnosti) hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu

a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Keďže v danom prípade nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označenému uzneseniu krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd jej sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2010